

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

Yayın No. : 3

XI. ULUSAL BİYOLOJİ KONGRESİ

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
24-27 Haziran 1992
ELAZIĞ

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Elazığ-1992

SIĞIR İŞKEMBESİNDE ENDOSİMBİYONT YAŞAYAN ISOTRICHIA SPP.
(ISOTRICHIDAE, TRICHOSTOMATIDA) ÜZERİNE IŞIK MİKROSKOBU DÜZEYİNDE
MORFOLOJİK VE SİTOLOJİK GÖZLEMLER

Bayram GÖÇMEN*, Nimet ÖKTEM*

İzmir salhanesinde kasilen 21 yerli siğirin ve işkembesi fistüllü holstein tip ineğin işkembe içeriklerinden elde edilen *Isotricha intestinalis* ve *Isotricha prostoma* incelenmiş ve daha önceki araştırmalarla karşılaştırılmıştır.

I. prostoma, *I. intestinalis* 'e oranla daha yassılaştırmış olup şekli, az çok torsiyonlu bir *Paramecium* 'un, *I. intestinalis* ise bir boks eldivenin andırır. İki tür arasında hücre uzunluk ve eni açısından bir fark yoktur. Vestibül *I. intestinalis*'de 2, *I. prostoma* 'da 1 dudak ile çevrelenmiştir. Yapışma organeli altında ve vestibül bölgesinde yapışma ve beslenme ile ilgili olabilecek bazı kinetozomal fibril demetleri belirlenmiştir. Enine kesitlerde, mikronukleusun uç kısımlarında Feulgen-negatif reaksiyon sergileyen intramikronuklear fibriller gözlenmiştir. S₂ çizgisi (oral suture) *I.*

intestinalis 'de sol dudak üzerinde bulunur ve kısadır. *I. prostoma* 'da ise vestibül etrafında bir halka biçiminde olup uzundur. Amilopektin ve nişasta rezervleri beslenmeden 2-3 saat sonra maksimum düzeye ulaşırlar ve daha sonra derece derece azalmaya başlarlar.

Ülkemizde ve Batı Avrupa'daki *Isotricha* spp. populasyonları sil sırası sayısı ve fibril sistemlerin gelişmişliği ile *I. prostomas* 'da S₂ çizgisi nin uzunluğu, vestibül siliyatürü ve vestibülü çevreleyen dudak sayısı bakımından evolutif bir farklılığın bulunduğu belirlenmiştir.

*Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Böl. Zooloji Anabilim Dalı Bornova İZMİR

RANA RIDIBUNDA (ANURA,RANIDAE)' NİN SİNDİRİM SİSTEMİ ÜZERİNE
HİSTOLOJİK GÖZLEMLER

Kâzım BİTMİŞ*, Menderes SUIÇMEZ*

Bu çalışmada *Rana ridibunda* 'nın sindirim kanalı histolojik yönden araştırılmıştır. Sindirim kanalı ağız ile başlar. Ağızdan sonra kısa bir özofagus ve daha sonra mide gelmektedir. Mideyi uzun bir barsak takip eder. Barsağ uzun olması uzun olamsı nedeni ile kendi üzerine birtakım kıvrımlar yapmıştır. Barsak genel olarak ince ve kalın barsak olmak üzere ikiye ayrılır. İnce barsak uzun ve kıvrımlar yapmıştır. İnce barsağı takip eden kalın barsak biraz daha geniş ve kısadır. Kalın barsak ince ve kısa olan kloak'a açılır ve anüs ile sonlanır.

R. ridibunda 'da sindirim kanalının histolojik yapısı omurgalıların sindirim sisteminin histolojik yapısı ile benzerlik gösterir. Sindirim kanalının, mukoza, submukoza, kas tabakaları ve bağ dokusundan oluştuğu gözlenmiştir. Ayrıca sindirim kanalının değişik bölgelerinin histolojik yapıları PAS ve Alcian Blue boyama teknikleri ile boyanarak bu bölgelerin verdikleri değişik reaksiyonlar gözlenmiştir.

Yemek borusun PAS ve Alcian Blue ile zayıf reaksiyon verirken, mide epitel PAS ve Alcian Blue ile kuvvetli reaksiyon vermiştir. Yine ince barsak epitel PAS ve Alcian Blue ile kuvvetli, kalın barsak bölgesi zayıf reaksiyon vermiştir.

* Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Elazığ-Türkiy